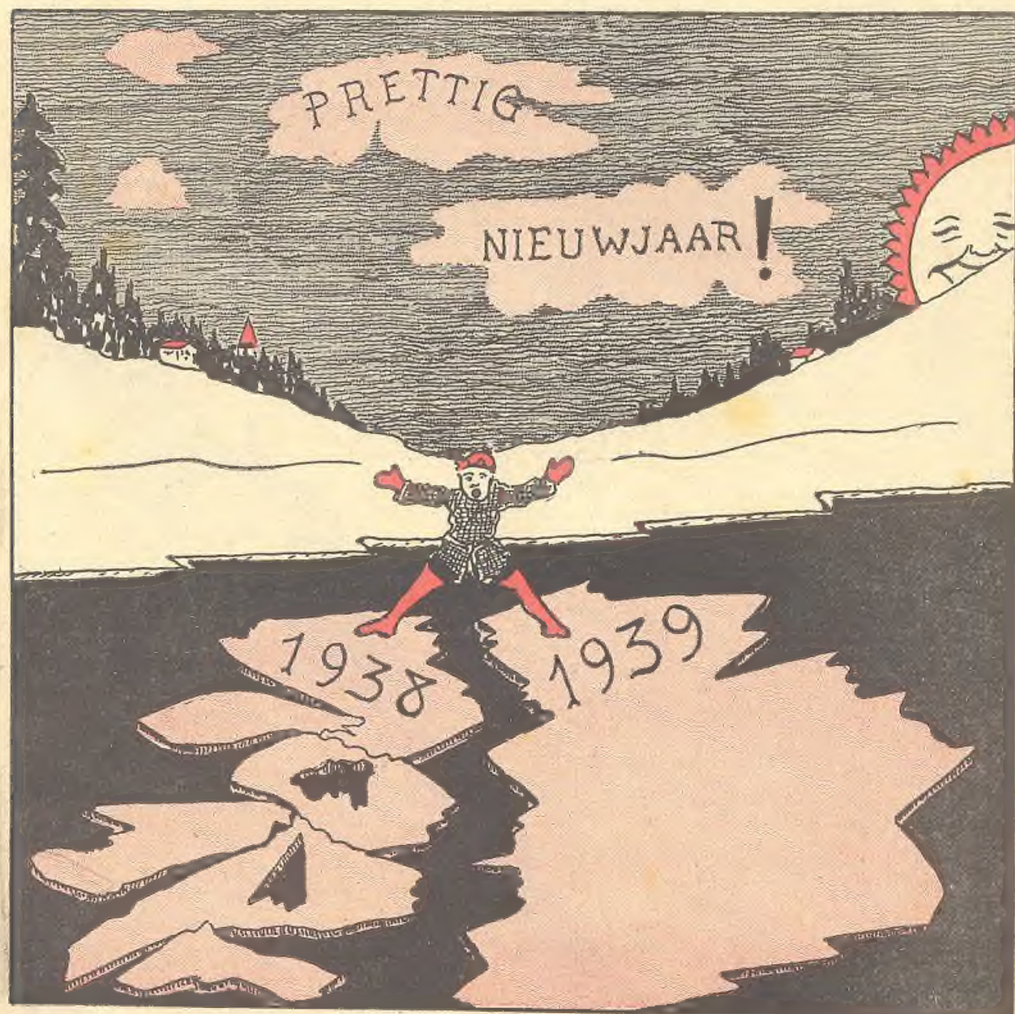
SJORS

BEHOORT BIJ PANORAMA 29 DECEMBER 1938

OVERSTAPPEN!

DE lange poolnachten waren al enkele weken begonnen.

Iti, de jonge Groenland-Eskimo, zat in zijn igloe (hut van sneeuw en ijs) en luisterde naar het verre janken van een poolhond.

Iti keek op en zijn voorhoofd rimpelde. „Schamman, de tovenaar," dacht hij, „is weer bezig met zijn geheime spreuken. Zelfs de honden voelen het en worden bang."

Maar Iti was niet bang . Hij was gewend aan ontbering, aan de lange, donkere winteravonden. De ijswind had door zijn haren gewaaid en het zoute nat van de nu dichtgevroren zee had zijn huid hard gemaakt als graniet.

Iti was jong, véél te jong nog, naar men beweerde, om onder de gewone innuits (mensen) van de stam te worden opgenomen. Iti was nog een groentje in hun ogen en dat was voor Iti veel bitterder, veel grievender dan al het overige.

Iti wachtte nu al weken en weken op een geschikte gelegenheid om de innuits te bewijzen, dat hij geen groentje was, maar een volwaardig Eskimo, die het recht had. zijn eigen kajak te besturen en mee uit te varen als de oemiaks (grote boten) begonnen aan de een of andere grote trek. Iti had anderen tot vervelens toe horen vertellen over de twaalf Alaska-stammen, over de onbekende broeders aan de benedenloop van de Mackenzie of daar in het noorden van de Hudsonbaai, honderd keer had zijn kleine hart gehunkerd naar een opdracht om mee te trekken met Egor of Oeno naar de stammen van Labrador of waar ter wereld ook.

Maar altijd tevergeefs. Hij mocht harpoenen maken en nieuwe koppen aan de stompgeschoten pijlen. Hij mocht de kajaks helpen voorzien van nieuwe dierenhuiden. Maar verder gingen de opdrachten niet.

„Hou je bek dicht," gromde Iti, toen de poolhond voor de zoveelste maal een klagend gejank aanhief.

Maar de hond zat ergens ver weg en stoorde zich niet aan de wrevel van den jongen Iti. De hond zong zijn poollied verder en het lichtje in de brandende en walmende traanlamp danste, dat het een plezier was.

Toen hield Iti het niet langer vol. Hij smeet zijn boog over de schouder, stak twee nieuwe pijlen in zijn kokertje, nam zijn harpoen in zijn rechterhand en schoof het stuk dierenhuid weg, dat de ingang van zijn tent afsloot.

Het was nacht. En bitter koud. Het leek wel of het ijs zelf kreunde van de kou. En wat was het stil, telkens als die vervloekte poolhond ophield met zijn gejank.

Je hoorde Iti niet lopen over het witte ijs. Je zag hem ook niet.

Iti keek naar de kant waar de meeste hutten lagen, maar zag niemand. Wie zou hij trouwens hebben moeten zien? Nu zaten ze daar allemaal bij elkaar temidden van de vele voorraden die ze hadden verzameld. Maar er was geen vrede in hun harten, want de buit was gering geweest dit jaar en de voorraden lang niet toereikend om die lange poolwinter door te komen. Nóg was er genoeg, maar het zou niet lang meer duren of ze zouden de voorraden gaan afmeten en de raad geven om zo weinig mogelijk te bewegen en zo lang mogelijk te slapen. Eens immers zou het weer dag worden over het poolijs en verse en nieuwe voorraad zou worden aangevoerd door . . . . de oude, ervaren jagers.

Iti beet de tanden opeen en verwijderde zich van de hutten.

Hij herinnerde het zich. Ja, juist, het was de laatste dag van dit ellendig jaar. Morgen zou er een nieuw beginnen. Een beter? Hij hoopte het, maar waarom wachten met dat begin tot de volgende morgen? Waarom niet dadelijk?

Iti lachte, terwijl hij voorzichtig verder liep en zijn scherpe ogen door de duisternis boorden.

Als het hem eens mocht gelukken? Juist vannacht, terwijl al die ervaren en onverschrokken mannen met droeve blikken zaten te kijken naar de snel slinkende voorraden?

Ranki had plots lucht gekregen van het kleine wezen, dat zijn igloe had verlaten.

Hij bleef staan en snoof de wind op. En terwijl hij snoof spanden zich zijn spieren. Er zat iets in die wind, dat hem opwond. Hij begon te begrijpen, dat het niet „schamman", de tovenaar was, die die poolhond aan het janken had gebracht, maar iets anders.

Iti volgde het spoor van die reuk, maar nu liep hij haast op handen en voeten. Hij liep voorzichtig, want ofschoon hij alle kloven en spleten uit het hoofd kende, wist hij, dat er vele waren bijgekomen en dat de grootte en de ligging voortdurend konden veranderen.

Eindelijk bleef hij staan, legde zijn harpoen neer en spande de pees van zijn boog.

Iti, de jonge, ontevreden knaap, had plaats gemaakt voor Iti, den onversaagden, dapperen jager.

Voet voor voet schoof hij verder. De reuk was veel sterker geworden. De poolhond zweeg.

Plots rolde een dof gebrom over de ijsvlakten. Iti deed een geweldige sprong opzij en iets, dat op een lawine leek, schoot hem voorbij. Bliksemsnel keerde Iti zich om en een van zijn pijlen snorde weg van de pees.

Ranki, de witte ijsbeer, had nu al dagenlang gevast en ofschoon hij wist dat het niet veilig was voor hem, zich te dicht in de buurt van de igloes te wagen, had de razende honger er hem toch toe gedreven, zijn veilig schuiloord te verlaten en te proberen of hij niet een van die grimmige honden kon bemachtigen.

Ranki had plots lucht gekregen van het kleine wezen dat zijn igloe had verlaten en alleen rondzwierf over de vlakte. Hij had Iti zelfs gezien en met de vaart van een sneltrein was hij op dat warme stuk voedsel losgestormd.

Maar Ranki had zich vergist. Zijn machtige klauwen hadden niets gegrepen en toen hij, na die buiteling over een ijsblok, overeind stond, voelde hij iets branden in zijn rechterzij. Hij brak de schacht van de pijl af als een rietje, maar de brandende pijn hield niet op. En terwijl hij onrustig de lucht opsnoof, trof hem een tweede pijl en Ranki waggelde heen en weer en ging met moeite zitten om dit nieuwe raadsel te ontcijferen. Iti had zijn boog neergelegd. Hij had niet meer dan twee pijlen meegenomen, de beste die hij had en hij wist dat ze allebei doel hadden getroffen. Toen greep hij zijn harpoen. Zijn laatste wapen. Zijn laatste kans, dat wist hij.

Hij zag Ranki zitten op zijn logge achterpoten. Hij zag ook die ene pijl in Ranki's hals. En Ranki keerde zijn kop om en keek Iti aan, alsof hij wou zeggen: „Hoe heb jij dat aangedurfd, jij, een groentje onder de innuits?" Maar Iti lachte en hield zijn harpoen stevig vast. Hij naderde langzaam, gereed om terzij te springen en toen hij nog drie meter van Ranki af was stond de witte beer recht en hief zijn voorpoten op.

Iti aarzelde geen ogenblik. Suizend verdween de harpoen in de borst van de beer.

Maar Ranki viel niet.

Hij schudde zich, gromde verwoed, scheen nog wat groter te worden en kwam langzaam op Iti toe.

En Iti stond als vastgeworteld.

Twee meter.... anderhalve meter.... nog....

Ranki's klauwen sloegen uit en toen zakte hij in elkaar op nog geen meter afstand van Iti, die hem zwijgend, bevend van angst en opwinding bekeek.

Het bleef doodstil.

Maar toen bukte Iti zich, rukte de harpoen uit de borst van de beer en greep het doode dier in de nek.

Iti was nog nooit zo opgewonden geweest als op dit ogenblik. Het leek, of zijn spierkracht plots vertienvoudigd was.

Hij sleepte Ranki over spleten en barsten, juichte en zong en zijn vreugde kende geen grenzen meer, toen hij de igloes bereikte en alles wat sliep wakker maakte door zijn opgewonden geschreeuw.

Ranki, de grote doder, zeiden de jagers, toen Iti het logge lichaam in het schijnsel der traanlampen had gesleept.

„Hij is het!" zei Egor, die in Alaska was geweest.

„Ik, ik heb hem gedood," zei Iti trots. „Daar is vers voedsel om de voorraad aan te vullen, want ik had geen slaap en ben op jacht geweest op mijn eentje."

Ze zwegen en staarden. En ook die van de andere igloes kwamen kijken en zwegen, want ze voelden dat er iets groots was gebeurd in hun midden en dat er onder hen iemand was opgestaan, over wien tot in lengte van dagen en nachten zou worden gesproken.

Een, die als een „groentje" werd beschouwd en die had klaar gespeeld, wat noch Egor noch Oeno noch wie ook hadden aangedurfd: een, die Ranki, de witte beer, had gedood.

„Ik, ik heb hem gedood," zei Iti trots.

Toch was er vreugde en trots in hun hart. Zoals er vreugde en trots was in het hart van Iti. Want hij zag aan het schitteren van hun ogen dat hij zijn proefstuk schitterend had afgelegd en dat zijn stem thans zou gelden onder de ervaren en dappere jagers, zoals de stem van een die recht heeft op eerbied en leiderschap.

* * *

En dat was de mooiste oudejaarsavond die Iti ooit had meegemaakt en die zoveel licht bracht in de duisternis van die ellendige lange poolnacht.

V. LATTE

PRINS VALIANT
RIDDER ZONDER VREES
DOOR HAROLD R. FOSTER

PRINS VALIANT — KONING ARTHUR

KITTY MUIS EN HAAR HOND

DOOR BRANDON WALSH

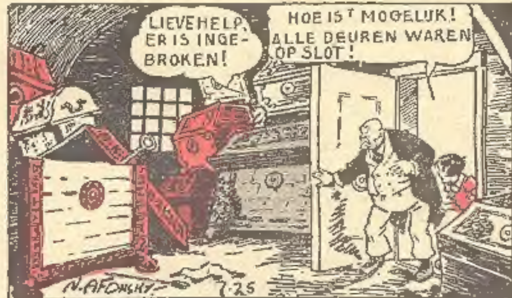

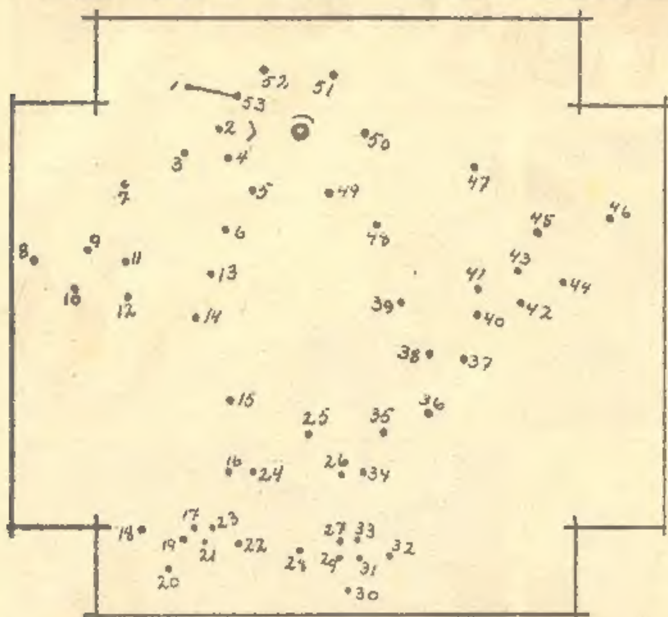

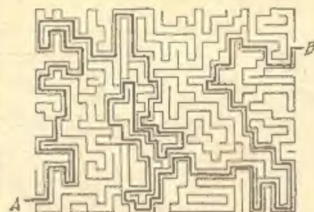
BONT ALLERLEI

Van punt tot punt Hier staat een leuk diertje op, maar.... jullie moeten 't zelf gaan zoeken. Je begint bij cijfer 1 en gaat zo door tot cijfer 53.

Oplossingen vorig nummer

DOOLHOFPUZZLE

SPREEKWOORDENREBUS 18

Over de brug komen.

TWEELETTERPUZZLE

1. Haarnet = Haarlem.
2. Gapers = Napels.
3. Kolenlagen = Kopenhagen.
4. Attent = Athene.
5. Olmen = Namen.

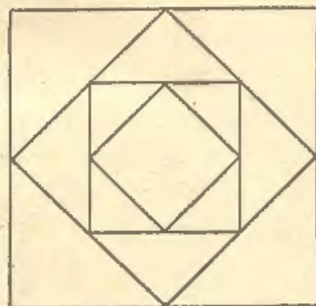
WAAR IS DE ZEVENDE?

Plaatje ondersteboven draaien. Dan ziet u no. 7 in een van de bomen.

Hoe moet dat?

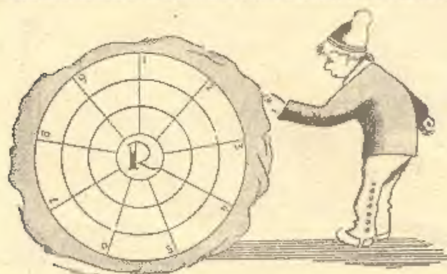
Probeer nu deze figuur eens na te tekenen, maar zó dat je 't potlood geen enkele keer opheft en ook nooit tweemaal over 't zelfde lijntje komt. Om 't jullie een beetje gemakkelijker te maken, geven we nog aan dat je kunt beginnen onderaan in de hoek links. Dus van dáár naar boven of naar rechts.

Niet nadoen!

Bekijk hem eens vijf minuten en probeer hem niet na te doen!

Cirkelpuzzle

Van buiten naar binnen woorden van 4 letters in te vullen. Je behoeft er eigenlijk maar drie in te vullen, want alle woorden eindigen op R, die wij alvast in het midden hebben ingevuld. De betekenissen der woorden zijn:

1. Lichtje aan de hemel;
2. Bewoner van Noorwegen;
3. Wild zwijn;
4. Iemand die eet;
5. In dit vakje komt: Uwer.
6. Als het niet is gejokt, is het ....
7. Landman;
8. Bloedvat in ons lichaam;
9. Worden schoenen van gemaakt.

De gezamenlijke beginletters van deze woorden geven nu — dus in de buitenste boog — de naam van het voorwerp te lezen, dat de jongen voor zich uitduwt.

HUMPIE-BUMPIE

DOEN jullie mee? Het is een van de leukste en goedkoopste spelletjes die ik ken. Gewoonlijk speel je met z'n tweeën. Maar 't kan ook met meer.

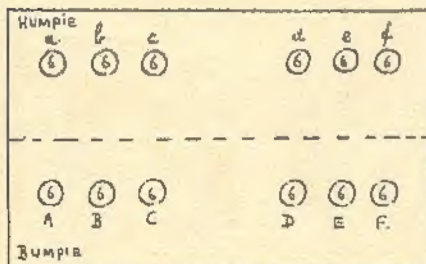
Nodig heb je ieder 6 schoteltjes en ieder 36 erwtjes of boontjes. Dat is alles. Bekijk nu fig. I. Je zit of staat tegenover elkaar en plaatst de schoteltjes, zoals aangegeven. In ieder schoteltje leg je 6 erwtjes of boontjes of wat je wilt gebruiken. De ene speler is Humpie en de andere Bumpie. Veronderstel dat Humpie begint. Hij mag kiezen uit welk van de 6 schoteltjes, die vóór hem staan, hij de erwtjes zal nemen.

Laten we veronderstellen dat hij C kiest (fig. II). Hij verdeelt die erwtjes nu, naar rechts (let dáár goed op: altijd naar rechts) in de volgende schoteltjes, d.w.z. één erwtje in ieder schoteltje. Het laatste erwtje belandt dus in het D-schoteltje van Bumpie. Daar liggen er nu ook 7 in. Was dit getal 2, 4 of 6 geweest, dan had Humpie de inhoud van dat schoteltje als winst mogen in beslag nemen.

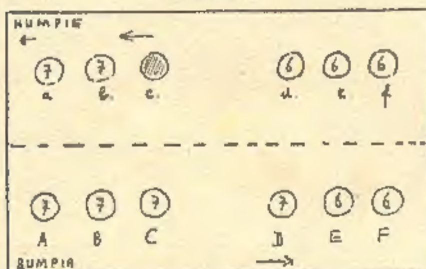
Begrijpen jullie waarom het gaat? Hierom: de inhoud van een schoteltje moet zó verdeeld worden, dat het laatste erwtje of boontje het getal 2, 4 of 6 vol maakt. Want die getallen alleen zijn winst. 8, 10 of 12 niet.

Nu komt Bumpie aan de beurt (fig. III). Hij kiest b.v. schoteltje C, waarin er 7 erwtjes lagen en verdeelt ze op zijn beurt, naar rechts. Het laatste van die 7 komt terecht in Humpie's C-schoteltje, waarin er nu 1 ligt. Humpie heeft nog geen winst geboekt. Dat kan nog niet, want dat kan alleen, wanneer er in de schoteltjes groepjes liggen van 1—3—5. Dan bestaat er kans van die getallen een 2, een 4 of een 6 te maken. Maar dan moet je je eigen schoteltje natuurlijk zó kiezen, dat je dat met 't laatste erwtje of boontje kunt klaarspelen. Want, en vergeet dat niet, je kunt nu wel zo'n 2 of 4 of 6 maken onderweg, maar dat geldt niet. Alleen wat je maakt met 't laatste erwtje is van belang. Blijft er ten slotte aan elke kant maar 1 meer over (fig. IV) en is er geen kans de beide erwtjes aan één en dezelfde kant te brengen, dan wordt het remise. Maar let erop: Humpie mag alleen aan zijn kant spelen en Bumpie aan de zijne. Is men aan de beurt en raakt men een van zijn 6 schoteltjes aan, dan moet men daar mee spelen. Dus eerst uitkijken en uittellen! Veel succes en nu maar flink ge-humpie-bumpied! V. L.

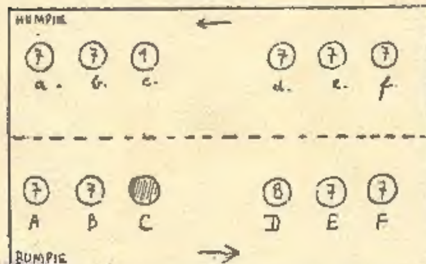
FIGUUR 1

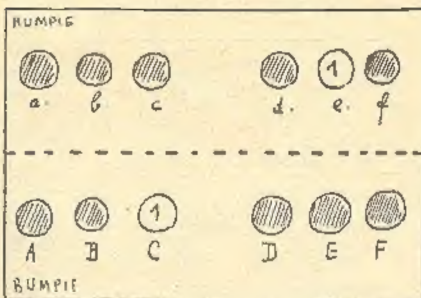

FIGUUR 2

FIGUUR 3

FIGUUR 4

SJORS VOORZITTER VAN DE REBELLENCLUB

OPENT EEN RESTAURANT!

